

Všem staršovstvům a předsednictvům konventů
Českobratrské církve evangelické

Praha, 25. července 2024

Č. j.: ÚCK/260-4/2024

Soužití s LGBTQ lidmi v církvi a uzavírání partnerství osob stejného pohlaví formou církevního sňatku – výzva k zaslání vyjádření

Milé sestry, milí bratři,

2. zasedání 36. synodu v květnu letošního roku věnovalo značný prostor rozpravě o žehnání svazkům osob stejného pohlaví. Synod měl před sebou několik návrhů z konventů, některé podporující, jiné žádající revokaci usnesení přijatého v r. 2023, a dále návrh připravený komisí pro soužití s LGBTQ+ lidmi v církvi. Synod byl v plně šíři seznámen s průběhem diskuse, kterou v ČCE vzbudilo loňské usnesení.

Nedlouho před zahájením 2. zasedání 36. synodu vyšel ve Sbírce zákonů nový zákon č. 123/2024 Sb., kterým se mění občanský zákoník a jiné právní předpisy, a který ve svých důsledcích umožňuje orgánům církve od 1. ledna 2025 asistovat při uzavírání partnerství osob stejného pohlaví formou církevního sňatku. Zdůrazňujeme, že v souladu s právním řádem České republiky bude právní svazek osob stejného pohlaví nadále nazýván partnerstvím na rozdíl od manželství osob různého pohlaví.

To vše vzal synod v rozpravě v úvahu. Po obšírné diskusi odmítl revokovat (zrušit) usnesení o možnosti žehnat svazkům osob stejného pohlaví, které přijal v r. 2023. **Synod přijal návrh předložený komisí pro soužití s LGBTQ+ lidmi v církvi ([usnesení č. 35*](#)), který vysvětluje, zdůvodňuje, upravuje a upřesňuje loni přijaté usnesení. Nová úprava, která zejména respektuje vůli staršovstva a zároveň chrání žadatele o pozhennání, již vstoupila v účinnost intimací usnesení synodu.**

Možnost, aby při církevním pozhennání bylo partnerství osob stejného pohlaví právně uzavřeno, zahrnul synod [do usnesení č. 24](#).** Toto usnesení se v jiných aspektech neliší od již přijaté úpravy. Vyžaduje však změnu Řádu sborového života, jejíž návrh je součástí usnesení. **Předkládáme toto usnesení staršovstvům a letošním konventům k vyjádření, aby o jeho přijetí mohlo rozhodnout 3. zasedání 36. synodu v květnu 2025.** Staršovstva a konventy se tudíž mají vyjádřit, zda v církvi umožnit právní uzavírání partnerství osob stejného pohlaví (na rozdíl od žehnání civilně uzavřeného svazku, které je možné již dnes).

Synod podpořil další činnost komise pro soužití s LGBTQ+ lidmi v církvi. Vážíme si toho, že jednání synodu bylo věcné, příspěvky do rozpravy kultivované a závěry synodu potvrzují vzájemný respekt vůči různým názorům i ohled vůči slabým.

S přáním Božího pozhennání a pokoje za synodní radu

Pavel Pokorný
synodní senior

Příloha: Formulář pro zaznamenání výsledků jednání staršovstev/konventů

* Usnesení č. 35: Soužití s LGBTQ lidmi v církvi

1. Synod bere na vědomí zprávu Komise pro rozhovor o soužití s LGBTQ lidmi v církvi předloženou v [tisku č. 17/1](#) na str. 1–2 a podporuje další činnost komise.
2. Synod přijal toto usnesení:

Preambule:

Při předkládání návrhu vycházíme z toho, že Bůh v Kristu nabízí spásu všem bez rozdílu a před jeho tváří jsme si všichni rovni. Patříme-li k jeho lidu, žijeme společně v jedné, pestré církvi. V církvi Kristově nemá místo jakákoli diskriminace.

Tím, že synod dává souhlas pouze s „možností“ žehnat stejnopohlavním párům, staví se ke všem stranám otevřeně a všem stranám tak dává příležitost jednat v této věci svobodně dle svého přesvědčení, svého postoje k problematice i svého vlastního svědomí.

Pro upřesnění některých aspektů, které v usnesení z roku 2023 zůstaly nevyjádřeny, předkládáme následující návrh.

Synod ČCE souhlasí s možností požehnání svazků osob stejného pohlaví, pokud o to požádají. Možnost žehnat svazkům osob stejného pohlaví se týká pouze párů, které jsou již partnery podle právního řádu ČR. Požehnáním se právně svazek neuzavírá. „Žehnáním“ stejnopohlavnímu páru se rozumí veřejné zvěstování Boží přízně a symbolický akt požehnání vztahu, který mezi dvěma lidmi stejného pohlaví vznikl a má perspektivu závazného dlouhodobého trvání. Požehnání předchází přiměřená příprava.

Zdůvodnění: V současnosti je institut partnerství pro stejnopohlavní páry jedinou možností, jak v ČR svazek právně uzavřít.

Žehnáním církev vyjadřuje, že takovému páru přeje Boží podporu a ochranu všem kladným hodnotám, které se zdravým vztahem dvou lidí, kteří se rozhodli pro společný dlouhodobý život, souvisí – vzájemná láska, zodpovědnost, tolerance, věrnost, trpělivost atd., tedy obdobně jako u heterosexuálních párů.

Je zřejmé, že názory na toto téma nejsou v církvi jednotné. Křesťané berou Písmo vážně a vycházejí z jeho svědectví. Takoví jsou na obou názorových stranách. Odlišné pohledy a postoje vycházejí jak z vnitřního bohatství Písma, tak z různých zkušeností, někdy velmi osobních, ale také ze svobody našeho svědomí před Bohem. Jsme si vědomi, že nikdo nemá plné poznání a pochopení v žádné věci, tedy ani v této, a že se v částečnosti svého poznání vzájemně potřebujeme. Proto hledáme, jak spolu v jedné církvi o těchto věcech navzájem otevřeně, s respektem a citlivě hovořit.

Zdůvodnění: Spektrum názorů a postojů k žehnání stejnopohlavním párům v církvi je velice široké. Tento fakt je nezbytné vnímat a vést i nadále o věci rozhovor.

Vedle teologických výkladů Písma, ze kterých vycházejí i naše různé názory a postoje, je třeba dát prostor jak současnému vědeckému poznání v dané problematice, tak svědectví životů konkrétních lidí, kterých se tato problematika týká.

Synod konstatuje, že žádný kazatel není povinen žehnat svazkům osob stejného pohlaví. Bude-li kazatel o takové požehnání požádán, projedná tuto žádost se staršovstvem svého sboru. Může nastat rozdílnost v názorech, kdy farář je ochoten žehnání udělit, ale staršovstvo nikoliv či naopak.

V takových případech je možno postupovat následovně:

- a) Bude-li farář k požehnání stejnopohlavnímu páru ochoten, ale staršovstvo bude mít ve své většině odmítavé stanovisko, může farář tomuto páru po řádném projednání požehnat při shromáždění farního sboru, který s tím bude souhlasit, nebo pár odkáže na faráře a farní sbor, kde odmítavé stanovisko k tomuto žehnání nemají.

- b) Bude-li staršovstvo ve své většině mít pozitivní přístup k žehnání stejnopohlavnímu páru, ale farář k tomu bude mít odmítavé stanovisko, požehnání v daném sboru vykoná jiný farář.
- c) Bude-li mít odmítavé stanovisko k žehnání stejnopohlavnímu páru farář i ve své většině staršovstvo, odkáže farář dotyčný pár na faráře a farní sbor, kde k tomu odmítavé stanovisko nemají.

O uděleném požehnání vede farní sbor evidenci a farář vydá páru písemné potvrzení.

Zdůvodnění: V případě svatby heterosexuálního páru, kdy pár vstupuje do svazku manželského, v současnosti platí, že staršovstvo tuto žádost tlumočenou farářem bere pouze na vědomí. V případě žádosti o požehnání stejnopohlavnímu páru by však mělo mít staršovstvo sboru právo vyjádřit k této žádosti své většinové stanovisko.

**** Usnesení č. 24: Možnost asistovat při uzavření partnerství osob stejného pohlaví ve formě církevního sňatku – výzva k vyjádření pro staršovstva a konventy**

Synod vybízí staršovstva a konventy, aby se do 3. zasedání 36. synodu vyjádřily k tomuto textu (včetně návrhu na změnu Řádu sborového života):

Preamble:

Při předkládání návrhu vycházíme z toho, že Bůh v Kristu nabízí spásu všem bez rozdílu a před jeho tváří jsme si všichni rovni. Patříme-li k jeho lidu, žijeme společně v jedné, pestré církvi. V církvi Kristově nemá místo jakákoli diskriminace.

Tím, že synod dává souhlas pouze s „možností“ žehnat stejnopohlavním pářům, staví se ke všem stranám otevřeně a všem stranám tak dává příležitost jednat v této věci svobodně dle svého přesvědčení, svého postoje k problematice i svého vlastního svědomí.

Pro upřesnění některých aspektů, které v usnesení z roku 2023 zůstaly nevyjádřeny, předkládáme následující návrh.

Synod ČCE souhlasí s možností požehnání svazků osob stejného pohlaví, pokud o to požádají. Možnost žehnat svazkům osob stejného pohlaví se týká pouze párů, které vstupují do partnerství nebo jsou již partnery podle právního řádu ČR. „Žehnáním“ stejnopohlavnímu páru se rozumí veřejné zvěstování Boží přízně a symbolický akt požehnání vztahu, který mezi dvěma lidmi stejného pohlaví vznikl a má perspektivu závazného dlouhodobého trvání. Požehnání předchází přiměřená příprava.

Je zřejmé, že názory na toto téma nejsou v církvi jednotné. Křesťané berou Písmo vážně a vycházejí z jeho svědectví. Takoví jsou na obou názorových stranách. Odlišné pohledy a postoje vycházejí jak z vnitřního bohatství Písma, tak z různých zkušeností, někdy velmi osobních, ale také ze svobody našeho svědomí před Bohem. Jsme si vědomi, že nikdo nemá plné poznání a pochopení v žádné věci, tedy ani v této, a že se v částečnosti svého poznání vzájemně potřebujeme. Proto hledáme, jak spolu v jedné církvi o těchto věcech navzájem otevřeně, s respektem a citlivě hovořit.

Synod konstatuje, že žádný kazatel není povinen žehnat svazkům osob stejného pohlaví. Bude-li kazatel o takové požehnání požádán, projedná tuto žádost se staršovstvem svého sboru. Může nastat rozdílnost v názorech, kdy farář je ochoten žehnání udělit, ale staršovstvo nikoliv či naopak.

V takových případech je možno postupovat následovně:

- a) Bude-li farář k požehnání stejnopohlavnímu páru ochoten, ale staršovstvo bude mít ve své většině odmítavé stanovisko, může farář tomuto páru po řádném projednání požehnat při shromáždění farního sboru, který s tím bude souhlasit, nebo pár odkáže na faráře a farní sbor, kde odmítavé stanovisko k tomuto žehnání nemají.

- b) Bude-li staršovstvo ve své většině mít pozitivní přístup k žehnání stejnopohlavnímu páru, ale farář k tomu bude mít odmítavé stanovisko, požehnání v daném sboru vykoná jiný farář.
- c) Bude-li mít odmítavé stanovisko k žehnání stejnopohlavnímu páru farář i ve své většině staršovstvo, odkáže farář dotyčný pár na faráře a farní sbor, kde k tomu odmítavé stanovisko nemají.

Řád sborového života – Čl. 3. Příležitostná shromáždění

- 2. Pro manžele, kteří si přejí požehnání svému sňatku, nebo pro snoubence, kteří chtějí uzavřít manželství v církvi, se koná svatební shromáždění, a to vždy s vědomím staršovstva sboru, v němž se má konat. Ve svatebním shromáždění jsou připomínána Boží zaslíbení pro manželství a je pro ně vyprošováno a vyhlášováno Boží požehnání. Sborem, v němž se má konat svatební shromáždění, se rozumí sbor, jehož název je uveden v záhlaví protokolu o uzavření manželství pro státní matriku a v jehož církevní matrice je sňatek zapsán.
- 3. Pokud je ve svatebním shromáždění manželství uzavíráno, snoubenci v něm musí veřejně, před svědky a před farářem nebo jáhnem povolaným ke službě v církevním sboru nebo kaplanem vyslaným ke službě v jiných institucích vyjádřit své svobodné rozhodnutí vstoupit do manželství.
- 4. Svatební shromáždění se obvykle koná ve sboru, jehož jsou manželé či snoubenci nebo jeden z nich členem. V jiném sboru se může konat s vědomím příslušných staršovstev.
- 5. Jestliže oddávající není farářem, jáhnem nebo administrátorem sboru, v němž se koná svatební shromáždění, je farář nebo administrátor tohoto sboru před konáním svatebního shromáždění povinen ověřit, že oddávající vyhovuje podmínkám stanoveným v odst. 3 tohoto článku.
- 6. Svatebními bohoslužbami je možno posloužit i těm, kdo nejsou členy církve, pokud je u nich rozpoznatelná upřímná touha po Božím požehnání.
- 7. Svatebnímu shromáždění předchází příprava žadatelů. Rozhodnutí o jejím rozsahu a intenzitě je ponecháno pastorační citlivosti a odpovědnosti faráře či jáhna a staršovstva.
- 8. **Pro kazuální bohoslužbu, při níž se uděluje požehnání partnerství nebo dochází k uzavření partnerství osob stejného pohlaví, se ustanovení odst. 2 až 7 tohoto článku použijí obdobně, nestanoví-li usnesení synodu jinak.**

(Následující odstavce se přečíslovají.)